Lietas arhīva Nr. C-0879-22/15
ECLI:LV:RPPT:2022:0215.C68366221.3.S

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
**Rīga, 2022.gada 15.februārī**

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnese A.Freimane
rakstveida procesā izskatīja AS "SEB banka" prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

**Aprakstošā daļa**

[1] AS "SEB banka" (turpmāk tekstā prasītājs) ir cēlusi tiesā prasību pret /pers. A/ (turpmāk tekstā atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1589., 1591., 1716., 1753., 1756., 1759., 1765., 1934., 1943., 1946. pantu.

[1.1] Prasībā norādīts, ka 2016. gada 18. aprīlī starp prasītāju kā aizdevēju un atbildētāju kā aizņēmēju tika noslēgts Kredīta līgums Nr. P601254, saskaņā ar kuru atbildētājam tika izsniegts aizdevums 7000 EUR apmērā.

[1.2] Ņemot vērā, ka atbildētājs līgumā pielīgtās saistības nav izpildījis, pamatojoties uz līgumā pielīgtām saistībām, prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja parādu, ko veido:

1) neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 4483,94 EUR;

2) līgumiskie aizdevuma lietošanas procenti 287,21 EUR, kas aprēķināti par laika periodu no 2018. gada 16. jūlija līdz 2018. gada 26. decembrim;

3) līgumsods 19,90 EUR, kas aprēķināts par laika periodu no 2018. gada 16. augusta līdz 2018. gada 26. decembrim;

4) līgumiskie nokavējuma procenti 39,68 EUR, kas aprēķināti par laika periodu no 2018. gada 16. augusta līdz 2018. gada 26. decembrim;

5) likumiskie nokavējuma procenti 641,25 EUR, kas aprēķināti par laika periodu no 2018. gada 27. decembra līdz 2021. gada 30. aprīlim.

[1.3] Rakstveida paskaidrojumus par celto prasību atbildētājs tiesai nav sniedzis.

2022. gada 7. janvārī lietas dalībniekiem nosūtīti paziņojumi, kuros norādīts, ka atbilstoši Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10. pantam lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2022. gada 15. februārī. Lietas dalībniekiem izskaidrotas Civilprocesa likuma 74. pantā noteiktās tiesības un izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei Aigai Freimanei.

Līdz lietas izskatīšanai noraidījums tiesnesei A.Freimanei nav pieteikts un tiesa atzīst, ka pieteikto prasījumu ir iespējams izskatīt rakstveida procesā, jo ir iespējams nodrošināt lietas dalībnieku procesuālo tiesību ievērošanu un tiesa neuzskata par nepieciešamu lietas iztiesāt tiesas sēdē.

**Motīvu daļa**

[2] Iepazinusies ar lietas materiāliem, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

[2.1] No lietas materiāliem redzams, ka 2016. gada 18. aprīlī starp prasītāju kā aizdevēju un atbildētāju kā aizņēmēju tika noslēgts Kredīta līgums Nr. P601254, saskaņā ar kuru atbildētājam tika izsniegts aizdevums 7000 EUR ar atmaksas termiņu līdz 2021. gada 16. aprīlim.

Aizdevuma izsniegšanas faktu apliecina prasības pieteikumam pievienotā bankas konta izdruka.

Civillikuma 1589. pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Atbilstoši noslēgtā kredīta līguma 4.1.1. un 11.2. punktam, aizdevējam (prasītājam) ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt aizdevuma līguma saistību izpildi pirms termiņa, ja atbildētājs ilgāk kā 60 dienas kavē aizdevuma, procentu, komisijas vai cita līgumā noteikta maksājuma samaksas termiņu.

Kā izriet no prasītāja 2018. gada 27. novembra paziņojuma par vienpusēju atkāpšanos no kredīta līguma ar 2018. gada 27. decembri atbildētājs ir kavējis saņemtā aizdevuma un procentu samaksu. Tā kā Civillikuma 1838. pants nosaka, ka pierādījumi tam, ka samaksa ir veikta ir jāiesniedz tam, kas to apgalvo, un atbildētājs tiesai nav iesniedzis pierādījumus, kas apstiprina, ka savas saistības viņš ir pienācīgi izpildījis, tiesa atzīst, ka atbildētājam, pieļaujot saistību izpildes nokavējumu, prasītājs pamatoti, izmantojot savas līgumā pielīgtās tiesības, paziņojis atbildētājam par vienpusēju līguma izbeigšanu un pieprasījis visu no līguma izrietošo maksājumu samaksu.

[2.2] Civillikuma 1587. pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1934. pantā noteikts, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Lietas izskatīšanas laikā atbildētājs nav apstrīdējis noslēgtā aizdevuma līguma tiesiskumu, kā arī nav iesniedzis pierādījumus tam, ka savas saistības ir izpildījis.

Civillikuma 1838. pants nosaka, ka pierādījumi, ka samaksa ir veikta, ir jāiesniedz tam, kas to apgalvo.

Ņemot vērā, ka atbildētājs tiesai nav iesniedzis pierādījumus savu saistību pilnīgai izpildei, kā arī tiesvedības laikā nav apstrīdējis prasītāja norādīto neatmaksātās aizdevuma pamatsummas apmēru 4483,94 EUR, tiesa atzīst, ka prasība šajā daļā ir atzīstama par pamatotu un apmierināmu, un no atbildētāja ir piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 4483,94 EUR.

[2.3] Civillikuma 1756. pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1753. pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.)

lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1756. pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu.

Ar noslēgto līgumu par aizdevuma izmantošanu atbildētājs pielīga maksāt līgumiskos procentus no likmes 15 % gadā, savukārt par aizdevuma līgumā noteikto maksājumu samaksas termiņa kavējumu atbildētājs pielīga maksāt līgumiskos nokavējuma procentus no likmes 36 % gadā.

Ņemot vērā, ka atbildētājs tiesai nav iesniedzis pierādījumus tam, ka līgumā pielīgtās saistības veikt līgumisko procentu un līgumisko nokavējuma procentu samaksu ir izpildījis, tiesa atzīst, ka no atbildētāja ir piedzenami līgumiskie procenti par aizdevuma izmantošanu 287,21 EUR, kas aprēķināti par laika periodu no 2018. gada 16. jūlija līdz 2018. gada 26. decembrim, kā arī līgumiskie nokavējuma procenti 39,68 EUR, kas aprēķināti par laika periodu no 2018. gada 16. augusta līdz 2018. gada 26. decembrim.

[2.4] Saskaņā ar Civillikuma 1716. pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpilda vai neizpildītu pienācīgi. Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Par līgumā noteikto procentu maksājumu termiņu kavējumu saskaņā ar noslēgtā aizdevuma līguma 7.1. punktu atbildētājs pielīga maksāt līgumsodu no likmes 60 % gadā no nokavētā maksājuma.

Ievērojot atbildētāja pielīgtās saistības un pieļauto saistības izpildes nokavējumu, tiesa atzīst, ka no atbildētāja ir piedzenams līgumsods 19,90 EUR, kas, ievērojot Civillikuma 1716.panta trešās daļas regulējumu, nepārsniedz 10 procentus no pamatparāda summas.

[2.5] Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 641,25 EUR, kas aprēķināti par laika periodu no 2018. gada 27. decembra līdz 2021. gada 30. aprīlim.

Augstākās tiesas 2013. gada 30. janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-644 norādīts, ka gadījumos, kad kreditors paziņo par vienpusēju atkāpšanos no noslēgtā līguma, līgums atzīstams par izbeigtu un vairs nepastāv līgumisks (juridisks) pamats piemērot bijušā līguma noteikumus par līgumiskajiem procentiem un līgumsodu, jo nav nekāda tiesiska pamata to piemērošanai pēc līguma izbeigšanās.

Ņemot vērā, ka Civillikuma 1756. un 1759. pants neparedz kapitāla lietošanu bez atlīdzības, un nosaka, ka par katru parāda samaksas nokavējumu ir maksājami likumiskie nokavējuma procenti, kuru apmērs sastāda 6% gadā, prasītāja pieteiktais prasījums piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus ir pamatots un apmierināms.

Saskaņā ar matemātisko aprēķinu prasība par likumisko nokavējuma procentu piedziņu ir apmierināma 630,21 EUR apmērā, kas aprēķināta pēc formulas 4483,94 EUR x 6/100/365 x 855 kavētās dienas.

[2.6] Vadoties no minētā, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Civilprocesa likuma 41. panta pirmā un otrā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam — proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Atbilstoši matemātiskam aprēķinam prasība apmierināta 99,80 % apmērā un par šādu apmierinātā prasījuma apmēru no atbildētāja ir piedzenama valsts nodeva 452,61 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,36 EUR, kopā 457,97 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu prasītājam ir nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 procentus gadā no piedzītās, bet nesamaksātās aizdevuma pamatsummas, ievērojot Civillikuma 1763. pantu, atbilstoši kuram procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis piedzītās summas lielumu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.$^{1}$ pantam atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 189.-193., 204.$^{1}$, 208.$^{1}$, 208.$^{2}$ pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS "SEB banka", reģistrācijas Nr.40003151743, aizdevuma pamatsummu 4483,94 EUR, aizdevuma lietošanas procentus 287,21 EUR, kas aprēķināti par laika periodu no 2018. gada 16. jūlija līdz 2018. gada 26. decembrim, līgumiskos nokavējuma procentus 39,68 EUR, kas aprēķināti par laika periodu no 2018. gada 16. augusta līdz 2018. gada 26. decembrim, līgumsodu 19,90 EUR, likumiskos nokavējuma procentus 630,21 EUR, kas aprēķināti par laika periodu no 2018. gada 27. decembra līdz 2021. gada 30. aprīlim, un tiesas izdevumus 457,97 EUR, kopā 5918,91 EUR (pieci tūkstoši deviņi simti astoņpadsmit euro 91 cents), kas iemaksājami AS "SEB banka", reģistrācijas Nr.40003151743, bankas kontā Nr. LV79UNLA0091000904403, AS "SEB banka".

Atzīt AS "SEB banka", reģistrācijas Nr.40003151743, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no piedzītā, bet nesamaksātā pamatparāda.

Noraidīt prasību daļā par likumisko nokavējuma procentu 11,04 EUR piedziņu.

Noteikt sprieduma labprātīgai izpildei termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

AS "SEB banka" spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2022. gada 15. februāra, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

/pers. A/ 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese A. Freimane